

Norsk Folkehjelp
Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

Ecuador
Norsk Tjenestemannslag
Statusrapport

TAKK FOR VIKTIG SAMARBEID!

I 2023 har våre partnere fått noen viktige gjennomslag i Ecuador. Med støtte fra Norsk Folkehjelp har sivilsamfunnsorganisasjoner klart å vinne fram med krav om en folkeavstemning om innføringen av et forbud mot oljeutvinning i Yasuni nasjonalpark. Resultatet av folkeavstemningen var en overveldende seier for sivilsamfunnet. Avstemningen gjaldt også gruvedrift i Andes Chocó-regionen, nordvest for Quito, der deler av kilden til byens drikkevann befinner seg. Denne seieren har NTL bidratt til med sin støtte.

Ecuador har vært gjennom en stor endringsprosess de siste tiårene. De sosiale organisasjonene, særlig urfolksorganisasjonene og den voksende feministbevegelsen, er nøkkelspillere i kampen mot gjeninnføringen av en utplyndrende, nyliberal økonomisk modell. I juni 2022 mobiliserte den folke-

lige bevegelsen til en nasjonal streik som lammet store deler av landet. Til tross for at dette førte til et hardere klima for sosial organisering og mobilisering, har våre partnere kommet styrket ut.

NTLs avtale for landsmøteperioden er på 1,2 millioner kroner. Det betyr at Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner i Ecuador står sterkere rustet i kampen for et mer rettferdig, åpent og demokratisk samfunn.

Våre partnere har også vist stor evne til å alliere seg med andre sosiale organisasjoner og bevegelser, og gjennom dette har de fått større politisk påvirkningskraft og økt handlingsrom for dialog med myndighetene.

Det betyr mye for Norsk Folkehjelp å ha en samarbeidspartner som NTL. Vi deler det samme verdigrunnlaget, noe som er viktig for å kunne nå de målene

vi setter oss. Forbundets lokale organisasjonsledd bidrar også med økonomisk støtte til både Ecuador og andre deler av vårt arbeid.

Vi takker NTL for solidariteten og ser fram til videre samarbeid.

Raymond Johansen

Raymond Johansen
generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, sanitet og redningstjeneste, humanitær mine- og eksplosivrydding og flyktning- og integreringsarbeid. Norsk Folkehjelp har rundt 16 000 medlemmer i Norge, og ca. 3000 ansatte i 30 land.

ECUADOR

Styreform: **Republikk**

Hovedstad: **Quito**

Flateinnhold: **256 370 km²**

(Norge: 385 199 km²)

Folketall: **18,2millioner**

Språk: **Spansk (offisiell) 93 %, quechua (urspråk) 4 %, andre 3 % (2010)**

Religion: **Romersk katolske 74 %, evangelister 10,4 %, ateister 7,9 %, andre 7,6 % (2012)**

BNI pr. innbygger: **12 822 PPP\$**

(Norge: 114 899 PPP\$)

Kilde: FN-sambandet

NORSK FOLKEHJELP I ECUADOR

Norsk Folkehjelps overordnede mål i Ecuador er å bidra til å styrke våre samarbeidspartnere slik at de kan fortsette å påvirke demokratiseringsprosessen i landet.

Norsk Folkehjelp har hatt landprogram i Ecuador siden 1985. Vi samarbeider med folkelige organisasjoner – spesielt urfolksbevegelsen – på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Våre partnere er viktige aktører i arbeidet for å drive fram samfunnsendringer til det beste for befolkningen. Vi støtter blant annet samarbeidspartnerne politiske skoleringsprogram for ledere og medlemmer, slik at de får utvidet sin kunnskap om hvordan det politiske systemet fungerer og hvordan de kan påvirke politiske prosesser.

Opplæringen varierer fra organisasjon til organisasjon, men inkluderer

blant annet samfunnsøkonomi, historie, urfolks og kvinners rettigheter, naturressursforvaltning, miljø og jordbruk, lokal utvikling og politisk deltakelse. Samtidig bidrar programmet til å utvikle organisasjonenes interndemokrati, kommunikasjonsarbeid, og styrking av ungdoms og kvinners deltakelse.

Utgitt av: Norsk Folkehjelp

Layout og tilrettelegging:

Kirsti Knudsen og Anne Vines

Tekst og foto: Norsk Folkehjelp

Forsidefoto: Merete Jansen, LO Media

MED NORSK FOLKEHJELP I ECUADOR

For to år siden vedtok landsmøtet i NTL å støtte Norsk Folkehjelps program i Ecuador. I november 2023 fikk en delegasjon fra forbundet anledning til å møte samarbeidspartnerne i landet og bli bedre kjent deres arbeid for bedre økonomiske, sosiale og politiske forhold.

Tekst: Håkon Henjum, NTL

Ecuador legger bak seg nok et annus horribilis. Koronapandemien ble avløst av en svært voldelig og ødeleggende narkokrig som på kort tid har ført til at Ecuador ikke lenger regnes blant kontinentets tryggeste land. Dette rammer hele befolkningen hardt, særlig på kysten der store mengder kokain fraktes ut fra havnene.

I fjor ble nesten 8000 mennesker drept. Det var politisk uro, politiske attentater – også mot representanter fra Norsk Folkehjelps partnere – og en lang periode med unntakstilstand etter at presidentkandidat Fernando Villavicencio ble skutt og drept under et valgkamparrangement. Starten på 2024 tydet ikke på at det blir en bedring med det første. Alt dette dannet et alvorlig bakteppe for vårt besøk, og vi måtte ta våre forholdsregler.

Ecuador har lange tradisjoner for folkelig mobilisering. Men når sivilsamfunnsorganisasjonene tar opp kampen mot sterke kapitalkrefter møter de motstand, og de trenger vår støtte. I løpet av besøket vårt møtte vi mange av de sentrale organisasjonene for urfolk

og småbønder. Den mest framtrædende er Confederación de Nacionalidades Indígenas del Ecuador (CONAIE) – en hovedsammenslutning for regionale og lokale urfolksorganisasjoner.

FOLKELIG MOBILISERING FOR MILJØET

I det lille lokalsamfunnet San Isidro møtte vi lokale ledere som fortalte oss om kampen for å beskytte det sårbare høyfjellsbiomet páramo, som er svært viktig for landets vanntilførsel. Mellom 80 og 90 prosent av vannet i Ecuador kommer fra páramoen. I tillegg spiller den en viktig rolle for klimaet, fordi den lagrer store mengder karbon.

Páramoen er under stort press fordi store rose- og brokolliproducenter tvinger småbøndene til å trekke opp i høyfjellsområdene for å bryte nytt land. For lokalsamfunnet kan dilemmaet være valget mellom å overleve og å bevare páramoen. I 2020 tilkjente ecuadorianske myndigheter San Isidro-samfunnet eierskapet til og forvaltningsansvaret for 1071 hektar av den omkringliggende páramoen. Deres innsats for å beskytte dette sårbare området har ført til volde-

lige konflikter hvor flere medlemmer av lokalsamfunnet har blitt alvorlig skadet og utsatt for bortføringer.

GÅR TIL SAK MOT MODERNE SLAVERI

Turens sterkeste møte fikk vi med en gruppe aktivister i solidaritetskomiteen Furukawa Nunca Más, som er tilknyttet en av de store småbrukerorganisasjonene, CNC-Eloy Alfaro. Komiteen representerer 123 tidligere plantasjearbeidere som har saksøkt plantasjeeieren og nasjonale myndigheter.

I mange tiår har det japanske selskapet Furukawa drevet tilnærmet slaveri på plantasjonen som produserer bananpalmefiber. Arbeidere og deres familier har ikke hatt tilgang til helt grunnleggende tjenester som vann, kloakk, utdanning og helsetjenester. Mange av arbeiderne er født på plantasjene, og ble satt i arbeid så snart de var gamle nok – uten å bli folkeregistrert. Flere av dem vi møtte kunne verken lese eller skrive. Dessverre kan de skammelige forholdene også knyttes til Norge, fordi den som ledet Furukawas aktiviteter i Ecuador var i mange år norsk konsul i hovedstaden Quito.

Flere av de opprinnelige 123 saksøkerne er ikke lenger i live. Resten lever nå som okkupanter på den gamle plantasjonen. I 2021 vant de delvis fram i to rettsinstanser, med avgjørelser om medisinsk oppfølging, økonomisk kompensasjon, fem hektar jord til hver saksøker og krav om offentlig unnskyldning for moderne slaveri. Saken er nå til behandling i siste ankeinstans.

Når et lite antall sårbare individer tar opp kampen mot store internasjonale selskaper og sine egne myndigheter, er støtten fra organisasjoner som Norsk Folkehjelp veldig viktig. Og det er også vissheten om at medlemmene i NTL kjenner deres sak og viser solidaritet.

NTLs fire dør-åpnere på turens første dag, og med mange spennende møter med Norsk Folkehjelps samarbeidspartnere foran seg.
Foto: Rikke With Bergseth

SAMLING MOT DEN NYLIBERALE POLITIKKEN

Norsk Folkehjelps partnere i Ecuador forteller at den folkelige bevegelsen har inngått sterke allianser i motstanden mot den nyliberale politiske og økonomiske utviklingen, og styrket sin mobiliseringsevne. Ett eksempel på det er den folkelige mobiliseringen i 2022.

Etter flere år med nyliberale regjeringer og en økonomisk politikk som blant annet reduserer sosiale tjenester, senker skattene for de rikeste og svekker miljørestriksjonene for utvinningsselskapene, utviklet Ecuadors største urfolksorganisasjon, CONAIE, sammen med sine allierte en liste med ti sosiale og økonomiske krav, og mobiliserte til nasjonalstreik i juni 2022. Andre organisasjoner sluttet seg til, og hovedveiene rundt hovedstaden Quito ble blokkert. Regjeringen slo hardt tilbake, men ble etter hvert tvunget til forhandlingsbordet. I de påfølgende tre månedene forhandlet de seg fram til en avtale der CONAIE og deres allierte fikk medhold i flere saker, blant annet knyttet til begrensning av gruvedrift og reduserte subsidier.

I de senere årene har partnerne fokusert på å avvikle eller revidere allerede vedtatte lover, framfor å foreslå nye. Som et resultat har 16 lover og 7 forordninger blitt blokkert, erklært grunnlovsstridig eller revidert. For eksempel ble en lov som presser småbønder til å oppfylle betingelser som er utformet for store jordbruksprodusenter, og en lov som tillater hæren å slå ned på demonstrasjoner, stanset. En annen lov som strider mot ILO-konvensjon 169 og krenker kollektive rettigheter, ble dømt grunnlovsstridig, mens en lov om økonomisk utvikling og skattepolitikk ble dømt delvis grunnlovsstridig.

BREDE ALLIANSER

CONAIE har spilt en ledende rolle i å kreve politiske, økonomiske og sosiale rettigheter for alle marginaliserte sektorer i landet gjennom sine lokale og regi-

NTLs døråpnerne på besøk hos CONAIE – den største organisasjonen for urfolk og småbønder i Ecuador – i november 2023.

onale organisasjonsledd. På både lokalt og nasjonalt nivå har partnerne vist stor evne til å alliere seg med andre organisasjoner og bevegelser – som den nasjonale fronten mot gruvedrift, den transfeministiske bevegelsen og alliansen for menneskerettigheter – for å få større politisk påvirkningskraft og øke handlingsrommet for dialog med myndighetene.

Partnerne gir også råd og støtte til sine lokalsamfunn i for eksempel søksmål mot selskaper som truer deres landområder og levebrød, med teknisk rådgiving for å oppnå legalisering av jord. MICC, som er en lokal avdeling av CONAIE, har organisert fem regionale samlinger i Cotopaxi for å forsvare vann, liv og landområder, og støttet lokalbefolkningens aksjoner for å hindre at gruveselskaper kommer inn i deres områder uten å ha gjennomført en tilfredsstillende konsultasjon med lokalsamfunnene på forhånd.

EN STOR SEIER I 2023

I april 2023 ratifiserte nasjonalforsamlingen FNs erklæring om bonderettigheter (UNDORP), som pålegger staten å styrke beskyttelsen av bønder som

kjemper mot okkupasjon, tvangsflytting, forurensning, utpressing og vold, og forsvare deres rett til å dyrke jorda i tråd med lokale behov og ønsker.

Erklæringen inneholder bestemmelser om retten til land, mat, vann og helse-tjenester, til ytrings- og organisasjonsfrihet, og til å leve i pakt med sin egen kultur. Den landsdekkende småbrukerorganisasjonen CDC-EA ledet bondealliansene som drev lobbyvirksomhet for ratifiseringen.

Rik på mangfold

Norsk Tjenestemannslag er tilknyttet nettverket *Rik på mangfold* – en fagbevegelse for alle. Nettverket drives av Norsk Folkehjelp og er til for LO-forbundene. Forbundet har ved å bli med i nettverket forpliktet seg til å jobbe systematisk for et arbeidsmiljø fritt for diskriminering, med tillitsvalgte som gode rollemodeller. Norsk Tjenestemannslag skal også jobbe aktivt med å være et trygt og inkluderende forbund for alle, et forbund som verdsetter og bruker all kompetansen som fins i et mangfoldig arbeidsliv.

GI DITT BIDRAG

Du kan støtte samarbeidsprosjektet mellom NTL og Norsk Folkehjelp ved å starte din egen innsamling. Du kan gjøre dette ved å ved opprette egen innsamling i Spleis, eller bruke kontonummer 9001 08 76000. Vippsnummer 8000 kan også brukes, merk støtten med NTL og navn på klubb eller forening.

BESTILL FOREDRAG FØLG OSS

For spørsmål og informasjon, kontakt: Norsk Tjenestemannslag v/Torgeir Snorre Torkjelsson, tlf.: 48235332, e-post: tst@ntl.no eller Norsk Folkehjelp v/Heidi Gulbrandsen Smerud, tlf.: 916 24 293, e-post: heidis@npaid.org

Facebook.com/folkehjelp
Instagram: [norskfolkehjelp](https://www.instagram.com/norskfolkehjelp)
X: twitter.com/norskfolkehjelp
www.folkehjelp.no

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon. For 300 kroner året blir du medlem, og du velger selv om du vil engasjere deg i vårt arbeid.

Meld deg inn via QR-koden

